

nummer 4 | november 2004

NAVEL

Tijdschrift voor Oriëntaalse Dans

Redactie

Voor abonnementen, financiële-, leden- en verzendadministratie:

Wendy Ouwehand
Cypresstraat 160, 2565 MA Den Haag
070-364 30 35 (van ma. t/m vr. tussen 12.00 en 17.00 uur), wendila@zonnet.nl

Voor adreswijzigingen en opzeggingen: uitsluitend schriftelijk bij Wendy

Advertenties en administratie:

Marja de Graaf
015-2781256 (van ma. t/m do. tussen 11.00 en 17.00 uur), M.E.deGraaf@CITG.TUDELFT.NL

Workshops en evenementenagenda:

Ilonka Lei
Lodewijk Pincoffsweg 279, 3071 AS Rotterdam
010-423 23 79, Ilonka_Lei@hotmail.com

Aan dit nummer werkten mee:

Margreeth Farret-Jentink, Ellen Jacobs, Else Kok, Linda Plaizier, Marjol Rooze, Yazila

Foto voorzijde:

Mezdeke

Foto achterzijde:

Dance in the hareem

Wij ontvangen graag kopij! Stuur je artikel in Word via e-mail of op diskette met één uitdraai bijgevoegd. Dit geldt zowel voor advertenties als voor artikelen. Stuur je artikel naar Wendila@zonnet.nl of naar een van de redactieleden. Foto's of plaatjes dienen gescand via e-mail of op diskette te worden aangeleverd, als jpg- of tif-bestand. Als je niet over scanmogelijkheden beschikt kunnen wij dat voor je laten doen. Je betaalt dan € 9,50 per foto voor een advertentie. Voor artikelen kunnen wij dit gratis verzorgen.

Opmaak:

Abstrakt (Leidschendam)

Druk:

Sieca Repro BV (Delft)

Inhoud van dit nummer

4	Van de redactie	28	Oproep nieuwe medewerkers redactie
5	Portret van Leila	29	Verslag: Marijke Minnema's buikdansreis
9	De wereld danste in Brunssum	29	Willem de Famars Testas, een Nederlandse orientalist
11	'Buik'dans	33	www.kostuums
13	Dans uit Oezbekistan	34	Evenementen- en Workshopagenda
15	Verslag workshop met Elena Lentini		
16	Interview met Said el Amir		
18	Scriptie 'De Oriëntaalse dans'		
21	Dans Rapa Nui (Paaseiland)		
22	'Al Hambra'		
25	De toren van Babel: discussieforum (1)		
26	Recensie workshop Said el Amir		

Deadline Navel

Deadline volgende Navel: 1 feb 2005
Streven verschijningsdatum: mrt 2005

Recensie workshop

Recensie Workshop JOM dans van Said el Amir en de gevarieerde show met Sena

Sena, die lang in Duitsland gewoond heeft, had voor 3 juli de workshops van Said el Amir uit Duitsland georganiseerd. Ik ken Said van de Duitse video waarop alleen mannen optraden o.a. Nazir, Momo Kadous en Zaza Hassan.

Said kwam met een verrassende act vol humor en professionaliteit. Gestoken binnen in een slang, alsof deze hem opgegeten had, kwam hij op met een treiterig muziekje genaamd 'The happy elephant', heupen bewegend op de accenten van de muziek. Het was zo leuk, dat ik me het na 12 jaar nog herinner.

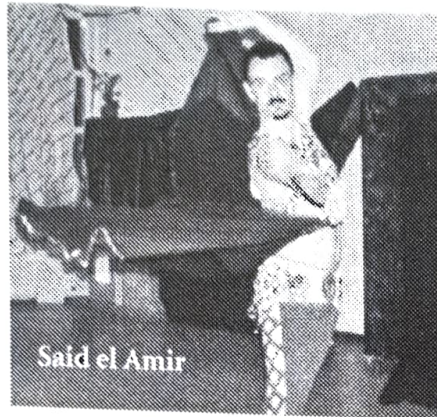
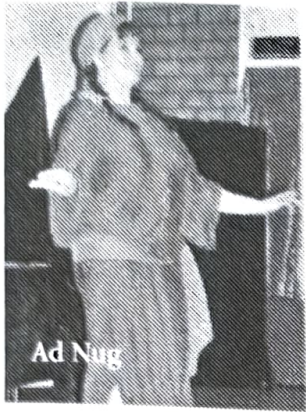
Te oordelen naar de reactie van het publiek op de video sloeg het bij hen ook aan. Langzaam kwam Said uit de slang: eerst een arm uit het kostuum, dan een hand, om vervolgens de slang bij de keel te grijpen. Daarna kwam de rest van Said uit de slang om de show voort te zetten. Mooie shimmy's en goed getimed pasjes op Egyptische muziek en tabla solo's. Ik vond het ontzettend leuk om Said nu eens in het echt mee te maken.

De workshop

Er was een goede opkomst, hoewel Sena iets meer mensen verwacht had. De meesten kwamen uit de omgeving van Rotterdam en Spijkenisse. Ik maakte kennis met Ad Nug, de voormalige lerares van Sena en met wat leerlingen van Sena. Ik ben zelf dol op experimenteren en improviseren, dus heb mijn hart kunnen ophalen aan JOM dans, de stijl van Said waarin Jazz, oriëntaalse en moderne dans met elkaar verweven zijn, die hij die middag zou doceren. Dat Said inderdaad niet van humor verstoken is, maakten we in de workshop ook mee. Als de mimiek door concentratie te gespannen was, hoorde je hem zeggen: 'doe maar alsof je het leuk vindt en geniet er van'. Zijn formule

was: 'Je kunt nog zo mooi dansen, als je gezicht niets zegt, zegt je dans ook minder'! Er werden er geen rinkelende heupshawls gedragen en er kwamen geen sluiers- of zils aan te pas. Een goede warmup ging vooraf aan de serie stappen, draaien en poses van de JOM-dans. We moesten het niet mooier willen maken dan nodig was, maar doen wat hij bedoelde. Er waren kniebuigingen en drops (waarbij je na een draai op de grond belandt), die uitgevoerd moesten worden op de door hem voorgestelde manier. Dat was niet voor iedereen weggelegd. Hij drong niets op: we moesten doen wat we konden, op verantwoorde wijze, anders kon je geblesseerd raken. Sommige technieken kwamen uit de moderne dans. Een draai, waarbij de ene voet achter de andere voet de draai inzet om dan een volle turn achterwaarts te maken met een heupdraai erachteraan. De diagonale sluipende grote passen met armen in ruste deed denken aan River Dance. Automatisch gingen de armen mee, wat niet makkelijk af te leren is. Dan greep hij vrolijk en zuchtend naar zijn hoofd. In de serie bewegingen kwam de oriëntaalse dans weer terug in de heupbewegingen, die 'alles moesten zeggen', volgens Said. Een serie stappen, een pose met de linkerarm diagonaal gestrekt en de rechterhand in de nek. Linkervoet was 'gepoint' (met de tenen in een punt). Een geflexte voet (tenen omhoog, of naar je toe) is Afrikaanse dans.

Gaandeweg leerden we een deel van de boeiende choreografie, die Said die avond bij zijn optreden zou laten zien. Het was niet zijn

bedoeling om ons die middag een choreografie aan te leren; de choreografie stond in dienst van de passen en bewegingen om ons een idee te geven wat JOM dans is. Aan het eind van de les was er gelegenheid de spieren wat te stretchen ter voorkoming van spierpijn. Dat zouden we toch wel hebben na al die kniebuigingen, maar dan heb je tenminste het gevoel dat je wat gedaan hebt!

De Show

Na de workshop was er 's-avonds een show. De zaal was aangekleed met mooie lappen stof van organza, fluweel, satijn en brokaat en er was een klein decortje gebouwd, zodat de dansers tussen het fluweel op konden komen. Sena bediende de muziek en de spits werd afgebeten door Said in een zwart kostuum, waarbij we de choreografie zagen, waarvan we een deel geleerd hadden die middag. Vervolgens twee leerlingen van Sena die speciaal voor deze gelegenheid een slangenact hadden ingestudeerd. Een danseres droeg een slangenprintkostuum met een cobra hoofdtooi. De andere danseres in een wit Indiaas kostuum speelde op de fluit om de slang te bezweren. Daarna deed Ad-nug een zwoele Arabische dans met veel expressie en een authentieke tabla solo.

Tussen de dansen door was steeds een korte pauze. Ik genoot van de Andalusisch-Arabische show Sena's leerlingen, die met veel overtuiging neergezet werd. Het deed me deugd alle leef-

Foto's gemaakt door Loet Polak

tijden en formaten danseressen te zien. Sena danste een solo in een prachtige baladi-jurk met veel steentjes, strass en franjes. Fijne shimmy's en mooie handgebaren. Ondergetekende deed een Latin-American Belly dance uit Colombia (het land van Shakira) met daaropvolgend een Griekse tsifteteli. Het was een geschikte avond om te experimenteren. Het was jammer dat de muziek te vroeg aan ging, terwijl ik nog in de kleedkamer was en er even geen communicatie was geweest.

In de pauze kon met zich te goed doen aan Arabische, oosterse en mediterrane hapjes die door Sena's leerlingen waren klaargemaakt.

Na de pauze kwam Said weer op, nu in een prachtig groen met turkoois kostuum en paarse sluier. Hij danste nu meer oriëntaals. De moderne dans was echter ook zichtbaar, wat het tot een compleet eigen stijl maakt.

Tot slot was er een ongedwongen informele afterparty, waarbij iedereen danste op diverse muzieksoorten. Het was leuk om wat bekende gezichten te zien van danseressen uit de randstad, die belangstelling toonden voor de show van Sena en Said. Velen waren voor de gelegenheid uitgedost in de meest fraaie outfits die bijdroegen aan de sfeer. En de sfeer was optimaal: vriendschappelijk, gastvrij en open en ik ben met een tevreden gevoel naar huis gegaan.

Elke show, elk feest en elk optreden heeft zijn eigen charmes.

Wendy Ouweland

Review workshop (page 26. Navel nr. 4/ November 2004)

Review Workshop JOM dance from Said del Amir en the variety show whit Sena

Sena, who lived for a long time in Germany, organized 3rd of July the workshop with Said el Amir from Germany. I know Said from the video on which only men performed with Nazir, Momo Kadous and Zaza Hassan.

Said performed with a surprising act full of humor and professionalism. Inside a snake, as if he was eating by it, he come on stage with a teasing kind of music named 'the happy elephant. hips swinging on the accent of the music. It was so funny, that I remember it still after 12 years. Judging the reaction of the public on the video it also touched the audience. Slowly Said came out of the snake; first one arm out of the costume, then the hand that grabbed the snake by the throat. Then came the rest of Said out of the snake to continue the show. Beautiful shimmies and perfectly good timed passes on the Egyptian music and tabla solo's. I enjoyed it very much to experience Said now life.

The Workshop

There was a good attendance, however Sena had expected more people. Most of them came form the environment of Rotterdam and Spijkenisse. I met also Ad Nug, the previous teacher from Sena, and some of the pupils. I enjoy to experiment and improvise al lot, so I had a good time with JOM dance, the syle of Said which includes Jazz, Oriental dance and modern dance, in which he was going to teach that afternoon.

That Said is not devoid of humor, we could experience in the workshop. When the mimic was tensed because of the concentration, you could here him say: "just act as if you like it and enjoy...". His formula was " You may dance as beautiful as you can, if your face does not say anything, you dance also says less". There were no shawls with jingles and no veil or zils were used. A good warming-up started the workshop before we did steps , turns and poses from the JOM dance. We should not make it more beautiful then necessary, but just do what he meant. There were knee bents and drops (where you land on the floor after a big turn), which should be performed ad he proposed. This was not possible for everyone. He did not push anything. We should only do what we could in a responsible way, otherwise you could be injured. Some techniques came from modern dance. A turn, with one foot starting the turn behind the other foot and a turn backwards with a hip turn after that. Big diagonal sneaking steps with arms resting, which reminded of River dance. Automatically the arms went with the movement: it is not easy to unlearn that. Then he grabbed his head cheerfully and sighing. In the series of movements the oriental dance came back in the hip movements which 'should say everything according Said. Then a series of steps, pose with the left arm stretched and right hand in the neck. Left foot was pointed. A flexed foot as in the African dance. Gradually we learned a part of the fascinating choreography, that Said would perform that same evening in the show. It was not his attempt to teach us a choreography that afternoon, but the choreography served the steps and movements to give us an idea of what JOM dance is. At the end of the lesson there was on opportunity to stretch the muscles to prevent muscle pain. We would have that anyway after al the knee bending, but then at least you heave the feeling you did something

The show

After the workshop there was a show that evening. The auditorium was beautifully decorated with nice materials of organza, velvet, satin and brocade and there was a small décor, so that the dancers could come up from between velvet curtains. Sena attended to the music and Said came up as first performer in a black costume, and we saw the choreography from which we did a part that afternoon. Then two pupils from Sena performed a 'snake dance' they specially made for this show. One of the dancers wore a snake print costume and the other, in a white Indian costume, acted to play the flute. After that came DS Nug, with a sensual Arabic dance with much expression and an authentic tabla solo. Between the dances there was a short break, I enjoined the Arabo Andalusian dance from Sena's pupils, who performed very convincingly. I liked it very much to see all ages and sizes in the dances. Sena dances a solo in a glorious balady dress with lots of stones, strass and fringes. Tiny shimmy's and fine hand movements. I myself performed Latin American Belly dance from Colombia (the land of Shakira) followed by a Greek Tsifteteli. It was a suitable evening for experimenting. It was a pity that the music was already on, while I was still in the dressing room and there was no communication. In the longer break everybody could enjoy Arabic, Eastern and Mediterranean dishes prepared by Sena's pupils. After the break Said came on stage, in a Turquoise costume with a purple veil. Now his dance was more oriental. The modern dance however was still visible, and that made it a complete individual style. At the end of the show there was a very nice informal afterparty, where everybody could dance on several sorts of music. It was nice to see familiar faces from dancers who had been interested in the show of Sena and Said. Most of them were dressed up with great outfits what added to the atmosphere. And that was optimal: friendly, hospitality, and open and I left that night with a very satisfied feeling. Every show, party and performance has its own charm.

Wendy Ouwehand.